

SANTIAGO VALLVÉ I PÀMIES (1881-1968)

Les relacions humanes entre Altafulla i Tarragona no han estat mai una novetat. El fet de la seva proximitat física ha estat, potser, el factor més decisiu per a situar-nos en aquesta realitat. Fills il·lustres d'Altafulla han exercit part de la seva activitat pública a Tarragona sense renunciar al seu origen altafullenc.

Aquest és el cas del senyor Santiago Vallvé i Pàmies, nat a Altafulla el 5 de juliol del 1881 i mort a Tarragona l'any 1968. Per a molts tarragonins és desconegut l'origen altafullenc del Sr. Vallvé, car no endebades durant molts anys es veié la seva figura pels carrers de Tarragona, i que el seu nom apareixia unit a múltiples activitats ciutadanes.

Per tal de confegir el perfil humà del nostre biografiat hem comptat amb l'ajut dels seus fills, Santiago, Joan i Àngel Vallvé i Morera, sense els records dels quals ens hauria estat gairebé impossible aconseguir-ho.

De molt jove es traslladà a Tarragona per raons d'estudi, i ingressà al Col·legi Provincial on cursà el batxillerat. A 19 anys exercí de professor de ciències naturals en aquest mateix col·legi. Acabat el batxillerat es donà d'alta com a procurador dels tribunals, i fou també un dels procuradors de la Cúria Eclesiàstica —aquest càrrec desaparegué els anys trenta d'aquesta centúria— en temps del pontificat de l'arquebisbe Tomàs Costa i Fornaguera quan era vicari general el Dr. Francesc d'A. Vidal i Barraquer amb el qual, a partir d'aquestes dades, l'uní una forta amistat.

L'any 1902 es casà amb Rosalia Morera i Gay, filla del joier Josep Antoni Morera, del carrer Major de Tarragona, i de la qual tingué sis fills.

El 1912 li fou confiada la delegació a Tarragona de la Companyia d'Assegurances «La Catalana» i fou tal la seva competència que encara avui el nom d'aquesta Companyia està associat al de la seva família.

Santiago Vallvé i Pàmies (1881-1968).

A partir del seu establiment a la nostra ciutat, participà en tot tipus d'esdeveniment que tingués com a objectiu la promoció social, econòmica i cultural dels seus conciutadans.

El nom de Santiago Vallvé i Pàmies ha estat unit sempre al nacionalisme català de Tarragona. Les primeres notícies que hem trobat són del 1907, en què s'inicià la publicació del diari «Catalunya Nova» del qual ell fou un dels fundadors. En la declaració de principis d'aquest periòdic, hi llegim: «Som nacionalistes, enamorats de les llibertats i dels drets del home i de les collectivitats naturals, perquè els uns i els altres es complementen. Per la dignitat dels catalans i de Catalunya treballarem, procurant inspirar-nos en les tendències progressives, sense rebutjar les ensenyances de la història». Hem transcrit aquestes paraules perquè creiem que aquests principis els tingué presents tot al llarg de la seva vida.

L'any 1909 es presentà a les eleccions municipals en la candidatura anomenada «La Popular», amb la intenció de bandejar el caciquisme que imperava a l'Ajuntament, i amb una ferma voluntat de sanejar la vida administrativa del municipi. Poc temps abans de donar el seu nom a aquesta candidatura havia participat activament en la revolta ciutadana contra els burots —funcionaris municipals encarregats de cobrar els drets d'entrada de certs articles—, fins al punt que fou un dels que anà a cremar les casetes que hi havia a les entrades de la ciutat. Això motivà una baralla amb un oficial de l'exèrcit la qual cosa féu que aquest intentés fer-lo detenir. Gràcies a la intervenció del Dr. Vidal i Barraquer i a l'ajut efectiu d'uns treballadors del carrer, la cosa no anà endavant. Cal assenyalar que Tarragona és la primera ciutat de l'Estat que aconseguí la supressió d'aquests impostos tan populars.

Elegit regidor de l'Ajuntament, no es conformà amb assistir a les sessions del consistori com a simple oïdor sinó que participà activament en la vida municipal. Pertanyen a l'època en que fou regidor, l'edifici del mercat central de la plaça Corsini, les escoles de Saavedra i la urbanització del passeig de Santa Clara on per iniciativa seva, es plantaren palmeres. Així mateix, també se suprimiren els municipals i al seu lloc es creà la Guàrdia Urbana.

Ès en aquests anys que amb els senyors Francesc Nello, Salvador Ventosa i Pina, Angel Rabadà i d'altres, assumí la representació de la Lliga Regionalista a Tarragona, i fou un dels homes forts d'aquest partit fins als anys de la dictadura de Primo de Rivera. Es deu també a la seva iniciativa la moció presentada en una sessió municipal, l'any

1916, en defensa de la llengua contra unes declaracions de Maura el qual havia qualificat el català com a dialecte.

A més d'aquestes activitats en el camp de la política, hem d'esmentar la seva participació en la fundació, amb el seu sogre, de la Cambra de la Propietat Urbana que, en un principi, s'anomenà Mútua de Propietaris, i on exercí el càrrec de secretari fins que en fou destituït en els temps de Primo de Rivera. Formà part del grup de fundadors del Banc Mercantil de Tarragona i pertanyé al seu consell fins a la mort.

El 1910 pren part, també com a membre fundador, del Sindicat d'Iniciatives i Turisme, en un temps en què aquesta activitat era quasi bé desconeguda a casa nostra. Una de les obres duta a terme per aquesta entitat i que obtingué una amplíssima acceptació popular fou la cavalcada dels Reis Màgics. Com a anècdota simpàtica volem consignar-ne una que els seus fills encara recorden avui amb molt bon humor. En aquell temps, per tal de vestir els reis es llogaven les disfresses en un establiment de Reus, i el Sr. Vallvé s'encarregava d'aquesta gestió. Un any es va retardar en complir aquest tràmit de manera que quan anà a la casa de les disfresses sols hi quedaven uns vestits molt deslluïts. Amb la seva vivesa natural observà que hi havia preparat un lot de magnífics vestits i aleshores preguntà qui els havia llogat. El dependent respongué: els de Mataró. Al cap d'una estona, quan aquell dependent havia marxat, es presentà de nou a l'establiment i digué: Vinc a buscar els vestits del reis, i la persona encarregada li lliurà els de Mataró. Ell pagà l'import del lloguer i aquell any, a Tarragona, hi hagué una de les cavalcades més lluïdes.

Un altre aspecte de la seva dilatada vida fou l'esport. El Sr. Vallvé en fou, podríem dir, un dels precursors a Tarragona. Pensem que a començaments de segle era una veritable minoria la que es dedicava a aquesta activitat. Formà part d'un dels primers equips de futbol del Gimnàstic. El 1912 fundà el primer club de tennis de Tarragona, al seu xalet Vila Morera, a la carretera de Barcelona. Els jugadors hi podien entrar a qualsevol hora; hi féu una entrada independent de la seva casa, i disposaven, a més de la pista, d'un vestuari i dutxes. També aquest centre esportiu comptava amb una pista de «bowling» o bitlles, una caseta de tir i aparells de gimnàstica. L'esperit obert de l'altafullenc Vallvé i Pàmies es manifestà en prestar el seu mas a altres institucions ciutadanes, com l'Orfeó Tarragoní, el qual hi actuà en diferents ocasions.

Al llarg de la seva vida no perdé mai el contacte amb Altafulla i quasi bé cada setmana anava a Ferran, on encara es conserva la seva casa pairal, i moltes vegades feia el recorregut a peu. I cada any, amb tota la família i els amics íntims anava a menjar la mona a l'ermita de Sant Antoni.

Dissortadament el pas del temps ha esborrat de la memòria altres activitats d'aquest singular i insigne personatge que sabé estimar i treballar pel seu país sense oblidar mai la seva arrel altafullenca i, alhora, integrar-se plenament a la vida ciutadana de Tarragona.

F. XAVIER RICOMÀ VENDRELL